

1941

Eckhardt pittsburghi történelmi beszéde

KORSZAKALKOTÓ a magyar történelemben az a beszéd, amit Eckhardt Tibor tartott a "Független Magyarországért" mozgalom amerikai szervezetének megalakulásakor Pittsburghban. Történelmi cselekedet ennek a beszédnek minden egyes szava, minden egyes hangsúlya. Nem véletlen, hogy ennek a korszakalkotó magyar történelmi cselekedetnek Amerika a színhelye, mert a világnak, az egész emberiségnek az az új, boldogabb korszaka, amit a mostani szörnyű világhégés után várunk, — elsősorban is Amerikától függ, attól, hogy Amerika mennyire lesz hajlandó erkölcsi, politikai, gazdasági és egyre erősödő katonai súlyát érvényesíteni annak az igazságos világrendezésnek az érdekében, amelynek alapjait a Rooseveltt—Churchill-féle Atlanti óceánon hozott nyolc pontos egyezmény fektetheti le. S nem véletlen az sem, hogy a magyar történelem új fejezetét Eckhardt Tibor abban a Pittsburgh városában nyitotta meg, amely csaknem egy negyedszázaddal ezelőtt színhelye volt egy sok százados dunai együttműködés felbontásának és a Duna völgyi kérdések olyan rendezésének, amely tarthatatlannak bizonyult.

"Okulva a tapasztalatokon, a "Független Magyarországért" mozgalom nem helyezkedik sem az első világháborút megelőző, sem az első világháborút követő állapot alapjaira, hanem új és minden nemzettel szemben egyformán igazságos rendezésért száll síkra. Felvesszük a harcot nemcsak kívülről fenyegető, de a dunavölgyi rendszeren belül is minden elnyomó, imperialista törekvéssel szemben. Egyben síkra szállunk az egymás közötti vonatkozásokban is a nyugati értelemben vett demokratikus elvek maradéktalan érvényesítésért, mert csak egyenjogú népek összefogása lehet őszinte és önkéntes és ez az előfeltétele a dunai rendszer tartóságának."

Ezekkel a szavakkal szabta meg Eckhardt Tibor a Duna völgyi kérdések megoldásának előfeltételeit. Az országhatárok megvonásától kezdve a gazdasági, politikai és katonai együttműködésig minden problémának, a Duna völgyében élő népek békéjének, szabadságának, demokratikus fejlődésének, s amennyiben ezeknek döntő kihatásuk van egész Európa békéjére, az egész világ nyugalmának az előfeltételei azok, amiket Eckhardt Tibor pittsburghi beszédében megszabott. Ezekkel az előfeltételekkel Eckhardt Tibor a magyar nemzet egyetlen lényeges érdekéről sem mondott le, de ugyanekkor elismerte a Duna völgyében élő minden népnek hasonló jogait és megmutatta azt a gyakorlati utat a Duna völgyi népeknek, amely az angol-szász demokratikus népek politikai vonalába való nemcsak pillanatnyi, vagy látzólagos, hanem tartós és tényleges bekapcsolódásához vezet.

Ha nem egy kis, rokonok nélkül álló nemzet fia, hanem az angol, francia, német, spanyol vagy más olyan nemzetnek a fia tartotta volna ezt a beszédet, akinek a nyelvét saját nemzetének tagjain kívül milliók és milliók értik meg, akkor ma Eckhardt Tibor beszédével volna tele az egész világsajtó. Ma még csak a magyar nyelvű sajtó foglalkozik Eckhardt korszakalkotó beszédével, de meg vagyunk győződve arról, hogy ez a beszéd lassan el fog jutni az egész világ közvéleményéhez is, s az a hat pontos program, amelyet Eckhardt Tibor lefektetett a Duna völgyi kérdések békés, tartós és igazságos rendezésére, a nazizmus kiirtása után a békétárgyalásoknál nagy szerepet fog játszani.

Történelmi cselekedet volt ennek a beszédnek minden egyes szava, minden egyes hangsúlya, mert ez a beszéd olyan hozzájárulás volt a világbéke alapjainak lerakásához, amit talán senki sem várt ma a magyar nemzettől. Hogy Eckhardt Tibor szavaiból a magyar nemzet lelkiismerete, európai öntudata, a nyugati, keresztény civilizációhoz való ragaszkodása, a demokratikus fejlődésben való hite, békeszeretete, szabadságvágya

és történelmi hivatottsága tükröződnek vissza — ebben nem lehet kétsége senkinek sem. Az, hogy a jelenlegi magyar kormány, amelyet bábként rángatnak a nazik — Eckhardt Tibort még magyar állampolgárságától is megfosztotta, semmit sem von le Eckhardt Tibor szavainak erejéből, sőt ellenkezőleg, még hatásosabbá teszi ezt a történelmi cselekedetet, mert azt mutatja, hogy hiába némitják el a magyar közvéleményt, hiába fogják rabigába a magyar népet és hiába hurcolják más nemzetek világhódítási céljainak érdekében vágóhídra, akad olyan bátor és az ezer éves magyar lelkiismeret szavára hallgató, nagy magyar hazafi, aki dacolva a kormányakarattal, magára vállalva, ha kell az áruló nevét is, kész az elnémitott magyar nemzet igazi akaratának megfelelően kinyújtani a magyar nemzet békejobbát minden szomszédja felé és kész lerakni olyan béke-alapot, amelyen kölcsönös megértés, összefogás, együttműködés épülhet fel nemcsak a Duna völgyének népei, hanem egész Európa és az egész világ számára.

(N. P.)

Madányi Pál